

Volitevska borba v slov. graškem, šoštanjskem in mahrenberškem okraji.

III. Na predvečer pred volitvijo se še Pleschiutchnigg predrzne k izvrstnemu narodnjaku g. Ivanu Roginu v Podgorje pripeljati, ter ga nagovarja, da naj nikakor k volitvi ne gre, kajti tudi on Pleschiutchnigg in Pogorevčnik ne gresta volit, ampak se nalašč ravno zdaj v toplice peljeta. Pa tudi ta zvijača je bila zastoj! Zadnji poskus našega kandidata vreči, napravili so naši nasprotniki na dan volitve. Pleschiutchnigg je začel g. župniku Tombahu razlagati, da šteje njegova stranka 44 glasov, naša pa tudi ravno toliko, in da toraj brez kompromisa ni zmage, ravno tako so pravili nasprotni agenti tudi drugim volilnim možem, ki so se, se ve da, tej bahariji nasprotnikov le posmehovali, dobro vedoči za svojo moč.

Tudi dr. Riepl, ki se je v Riebelna prekrstil, znanega gospoda zanesljivi tovariš, je bil na vse zgodaj po konci in je župane, ki so bili volilni možje, lovil ter jih je strašil, rekoč; da je vsaki sovražnik c. kr. okrajnega glavarja, ki bo č. g. dr. Šuca volil, in da bodo župani to še grenko občutili itd. — Pa tudi to ni vse nič pomagalo. Da bi dr. Riepl svojemu žuganju nekaj naglasa dal, šel je vsakokrat, kadar je kaka dva volilna moža obdelal — ostentativno v poslopje okrajnega glavarstva, kakor da bi hodil g. c. kr. okrajnemu glavarju o vspehu svoje agitacije poročat. Pa tudi to ni nič pomagalo. No, g. Riepl! zdaj pa veš, koliko pošteni slovenski možje na tebe držijo in kako se tvojega žuganja z jezo raznih gospodov kar bojijo. Jo pač niste bili dobro stuh-tali! — Naj še omenimo, da so bili še zadnje noč pred volitvo šli Slovenjegraški nem-čursko-liberalni agenti v Stari trg in na Verbo, ondašnje volilne možje obdelovat — in niso nič opravili!

Ko so se na dan volitve Pleschiutchnigg, Fuchsov Nandl in dr. Riepl prepričali, da vse zvijače nič ne pomagajo — in da Gasteiger nikakor ne bo voljen, — napnejo zadnjo silo — da bi le č. g. dr. Šuca vrgli — in ponujajo kandidature č. g. dr. Lipoldu, Tombahu, Rogini, češ, da bodo vsi nemški liberalci z Slovenci potegnili, če le č. g. dr. Šuca popustijo in družega kandidata postavijo. Pa č. g. dr. Lipold in Tombah se jim kratko odrežeta, dobro spoznavša novo nevarno spletko, in vidivša, da nam nemški liberalcev in slovenskih odpadnikov za zmago nikakor ni potreba.

Da se poštenost naših nasprotnikov še bolj spozna, bo dobro tudi omeniti, da je neki volilni mož iz Mahrenberškega okraja Slovence še celó v volilni dvorani hotel slepariti ter je pri volitvi volilne komisije obe roki na kviško vzdignil, spoznavši, da je njegovih pristašev

za zmago premalo. — Pa to novo sleparijo so Slovenci takoj zapazili — in so si jo tudi takoj prepovedali.

Po srečno končani volitvi so se naši volilni možje pri gosp. Hanke-ju na skupni obed zbrali, kjer so č. g. dr. Šuca z burnimi živio-klici sprejeli, ko je med nje stopil.

Napitnica našega č. g. deželnega poslanca na presvitlega cesarja bila je nepopisljivim navdušenjem sprejeta. — Šoštanjski vrli gospodje volilni moži bili so smodnika s seboj pripeljali, da bi ta napitnica z streljanjem možnarjev bila spremljana — pa zvijača je bila tudi to zabranila, strelec, neki Slovenjegraški delavec je bil, kakor se govori, nalašč v vodo padel, in je tako smodnik, kojega je nosil, zmočil, vendar nam pa vse to našega veselja ni skalilo, in napila se je še marsiktera navdušena zdravica, posebno ko so nam naš č. g. poslanec iz došlih telegramov naznanjevali, kako so Slovenci naši bratje povsod po Slovenskem Štajarju naše nasprotnike popolnoma in sijajno premagali. Živio vrli volilci! živio naš poslanec! živeli gospodje voditelji Slovencev! Slovenec.

Gospodarske stvari.

Reguliranje Savinje.

(Interpelacija poslancev dr. Dominkuš-M. Vošnjakova v deželnem zboru.)

Savinji regulirajo ali popravljajo strugo od Mozirja do Celja po zakonu deželskem od dne 13. jun. 1876, torej uže celih 7 let. Letos bodo ves denar, namreč 146.700 fl. izerpili. Država doplačala je 40.000 fl. Drugo je zadelo do $\frac{2}{3}$ deželo, do $\frac{1}{6}$ dotične okraje in do $\frac{1}{6}$ dotične občine kraj Savinje.

Poročilo deželnega odbora pravi, ka je reguliranje le ondi dobro završeno, kder se nasisi in sploh regulirani deli vkup držijo ter je dovolj peněz bilo na razpolaganje. Mnogo kosov Savinjskega obrežja pa ni bilo mogoče regulirati ali samo površno. Zatorej je treba dopolniti, kar še manjka; sicer so uže regulirani kosi v nevarnosti. Stroški bi znašali 280.000 fl. Potrebo priznava deželni odbor pa tudi c. kr. namestnija. Deželni odbor je vsled tega uže črtež nove deželne postave za nadaljevanje Savinjinega reguliranja izdelal in predložil c. k. namestniji. Črtež nasvetuje, naj država prevzame od vseh stroškov $\frac{4}{10}$ dežela $\frac{4}{10}$, okraji $\frac{1}{10}$ in občine $\frac{1}{10}$. Vrhu tega bi naj država tudi nekaj doplačevala k stavbarskim in nadzorniškim stroškom, česar zadnjih 7 let ni storila. Ob enem je prošnja dodjana, naj se reč tako pospeši, da bode državni zbor še letos dotično svoto mogel vpostaviti v proračun za l. 1885.

Toda ni došlo še nobega odgovora. Zatorej sta poslanca za celjski volilni okraj, g. dr. Dominkuš in g. Mih. Vošnjak vlado v deželnem zboru štajerskem javno vprašala, kako stoji, t. j. stavila sta interpelacijo do c. k. namestnika. To je bilo jako nujno, kajti deželni zbor bo kmalu končan.

Vprašala sta torej podpirovana od petih slovenskih poslancev: z ozirom na to, da bo letos težko izdelati postavo za nadaljevanje reguliranja pri Savinji, z ozirom na to, da se je za toto reguliranje črtež preobširno izdelal, denarjev pa premalo pripravilo, dalje na to, da je država primeroma veliko manje doplačevala pri Savinji, kakor pri Aniži, Muri, ter se tako dežela in posavinjčanje preoblagali in naposled z ozirom na to, da bodo dosedANJI stroški zastonj, ako se reguliranje ne dopolni, stavijo podpisani vprašanje do visoke c. k. vlade 1. je li ta voljno skrbeti, da se reguliranje Savinje popolni ter da država primerni delež vseh stroškov vpostavi v državni proračun, in 2. je li voljna zabraniti, da bi se pretrgalo popolnjenje reguliranja pri Savinji?

Dr. Dominkuš, Mih. Vošnjak, Raič, Dr. Radaj, Kukovec, Šuc, Jerman.

V litru vode skopati se v 5 minutah.

Veliko izmed nas je daleč od kopališč, mnogo jih tudi pri mestih ali trgih neče pod pekočimi solnčnimi žarki spraviti se v pôt, potem pa v vodo iti — kar bi lahko nevarno bilo precej ali poznej; in tako ti in uni morajo pogrešati mnogokrat dolgo časa dobrodejne kopeli. Vsem takim kopelo nadomestuje lahko liter hladne vode, s katero se polovica debele brisače napoji in ožme — in s tako mokro brisačo se celo telo močno drga in drga — in to trikrat — lahko v 5 minutah, od glave do nog — in potem se še s suhim koncem brisače drga in obrise; in tako je nadomestena kopel, blagodejno duhu in telu: predpoldansko drganje je posebno blagodejno! Bogu hvaležen bo vsak, ki se bo te iznajdbe poslužil! M. V.

Jako dobro sredstvo, da se grozdje in drugo sadje frišno obvaruje.

Pred dvema letoma je g. Charstomay predsednik kmet podružnice v Kantonu Wallis v Švajci, izložil svoje namizno grozdje pri kmet. razstavi v Kantonu Lucernu, ki je bilo zavito v prahu stolčenih zamaškov (plute). Čeravno je bilo grozdje že 4 tedne v zaboju, bilo je kot bilo bi danes s trte odrezano. G. Chastomay zagotavlja, da je že mnogokrat grozdje in drugo sadje do spomladi v rastolčenej probkovini hranil in to z jako dobrim vspehom.

Probkovina se grozdujih jagod nič ne prime in kar je še važno, da ne postane vlažna, ter jo je lahko od jagod odpraviti s prostim pihom, in izloženi sad sme se precej na mizo

prinesti. Ker ima naša lepa dežela veliko namiznega grozdja in družega lepega sadja, navedem našim kmetovalcem to zelo priprosto in ne drago sredstvo, kterege lahko poskusijo in potem našemu listu v svojem času poročajo. Zepič.

O napenjanji goveje živine.

Ker se ta bolezen pri goveji živini, sicer pa tudi pri vsakej drugej živini, se ve, da redkejše, nahaja in da mnogokrat žival pogine, ker ni pravega zdravilnega sredstva pri roki, posebno na deželi, kjer ni pravih živinozdravnikov, zato hočem tukaj našim kmetovalcem jako prosto zdravilno sredstvo podati, katero napetej živini naglo pomaga brez vsacih slabih nasledkov in kar je še tudi dobro, da ima vsak še tako ubogi posestnik vedno lahko pri hiši, ker malo stane in se lahko pripravi. Vzamejo se namreč 2—3 frišna kurja jajca, ter naredi se vsakemu na konci luknja, da beljak iz njih izteče, a rumenjak mora v njih ostati, potem se jajca napolnijo s terpetinovim oljem in luknja se pa zamaši s kruhom, da tekočina ne more izteči, tako napolnjena in zamašena jajca se zdaj vtaknejo bolnej kravi tako globoko v grlo, da jih požreti zamore. V pr. kratkem času začenja napetej živini pojenjavati in za kacih 6—12 minut je žival zopet vesela in zdrava kot popred. To sredstvo so uže mnogi s prav dobrim vspehom rabili in med drugimi ga rabijo v velikem benedik. samostanu v Admontu, kar mi je pravil gosp. Pivec oskrbnik (Schaffer) ko sem pred dvema letoma tam bil.

Nek posestnik je bil 7krat tako nesrečen, da je moral to zdravilno sredstvo rabiti in vsakokrat z najboljim vspehom. Pri enem slučajji napeta krava ni več mogla stati in vendar je za 12—15 minut popolnoma ozdravila, kmetovalci na deželi imejte vedno terpetinovo olje pri hiši, ker človek ne ve, kedaj ga nesreča obišče. Znan mi je posestnik, kteremu je pred 4 leti 6 najlepših krav poginilo, ker ni bilo prave pomoči.

Kupčija s sadjem. V času od 1. julija 1883 do 30. junija 1884 so sadja na železnici naložili in dalje odpeljali na progi Drauburg-Maribor 965 meterskih centov, Središče-Ormož 8045, Hrastnik-Rače 11.428, Brežice-Sevnica 7081, Maribor-Puntigam 14.912. Največ naložili so na štacijah: ptujskej 7284, celjskej 5549, sevniškej 4931, pesniškej 4121, ernaužkej 2664, poličanskej 2271, mariborskej 2214, spiefeldskej 1858, lipniškej 1633. V Ormoži so nad 10.000 fl. letos dobili za jabelka. V Mariboru veljajo 6 fl. štrtinjak, mešano blago, mašanceljni, parmene pa 10 fl.

Trtna uš je v Brežiškem okraji napala 2203 johe ali orale vinogradov, 282 joh je popolnem uničenih, najbolj v Kapeli in Bizeljskem.

Sejmi. 4. oktobra Artiče, Jurklošter, gornja Kostivca, sv. Lenart, sv. Lovrenc v Slov. goricah, Žavec, Tilmič pri Lipnici, 6. oktobra Arvež, Dol, Konjice, sv. Helena, Maribor, Pišce, 7. oktobra Obrajna.

Dopisi.

Iz Maribora. (Bauerverein.) Naši liberalni rogovileži so dolgo bobnali kmete slovenske k Lorberju, naj pridejo poslušat širokoustnega človeka ter pristopijo „bauernverein“. Toda kmetje so v tej zadevi strašno gluhi; prišlo je 28. p. m. samo 17 dedov, pravega slovenskega kmeta ni bilo niti enega ne, le nekaj nemškutarske smeti so prikobacale. Bistriški Nasko jim je telegrafiral „deutschen Gruss“ in Hammer-Amboss iz Gradca pismo poslal, v katerem Slovence krega, zakaj niso njega izvolili v poslanca. V svojej jezi sklene 17 možakarjev, med njimi leitersberžki Francel, kamški učitelj Gratze, gomilski učitelj Schiffer, nebodigatreba Ursigg, pesniški Simlinger, spiefeldski Appoth, rački Bothe in št. janzki Löschnigg in Katz, naj nemški liberalci v Gradci na Slovence nič ne jemljejo ozira pri volitvi v deželni odbor. Bravo, bauervereinariji! To smo uže davno vedeli, da nas ljubite, kakor volk ovco.

Iz Vuhreda. (Posvečevanje nove cerkve.) V nedeljo 7. t. m. je bila nova cerkva posvečena. V soboto večer so že jasni zvonovi, lepi kresi po gorah in dolini, razsvetljeni križi močna strelba oznanjevali veliki in veseli den. V nedeljo jutro so se zgodaj zbrali farani in sosedi pri g. Pahernikovi hiši, kjer je bil lep slavolok, ter pričakujejo 3 duhovniki Njih ekscelenco mil. knezoškofa. Pol sedmih zadonijo zvonovi in strelba, ker se bližajo višji pastir spremljani od domačega g. župnika. S kočije stopivšim podeli s ponižnim pozdravom belo oblečena deklica šopek krasnih cvetlic, ktere mil. knezin škof z veseljem sprejmejo. V dolgi procesiji so bili peljani milost. nadpastir na prostor stare cerkve, kjer so sv. mešo brali, pri kateri je 64 deklic svetilo od katerih se je 22 posebno odlikovalo v znamenje 22 škofovih let. Ob 8. se je začelo posvečenje in trajalo do 1/4 12. Višji pastir stopijo sedaj na prižnico in ljudstvu, kterege se je prav veliko od raznih strani, tudi Nemcev zbralo, božjo besedo genljivo razlagajo. Po pridigi so velč. g. kanonik Lovro Herg, veliko sv. mešo v pričo mil. kneza in škofa brali, stregli so njim duhovni sosednih župnij, S. Bezjak, učitelj v pokoji pa je genljivo pesem zapel. Po sv. meši zapojemo zahvalno pesem „Tebe Bog mi hvalimo“ in marsiktera solzica je lesketala v očeh navzočim. Na zadnje je bilo darovanje, kterege so se tudi Njih ekscelencia s 13 duhovni vde-

ležili. Vsa slovesnost se je pri krasnem vremenu lepo, mirno dostojno, pobožno vršila. — Hvala Bogu! Sedaj ima Vuhred krasno hišo božjo, ktera se lahko med najlepše blizo in daleč šteje. Lepa je zunaj s visokim zvonikom, krasna znotraj z velikim oltarjem in nježno prižnico — pa lepša še bo, ko dobi stranska oltarja, Matere Božje in sv. Jožeta. Vso delo je trpelo 11 mesecev, kratek, kratek čas. Ponižna zahvala se izreka Njih ekscelenci milost. knezu in škofu za veliki trud posvečevanja; čč. gg. duhovnom, posebno velč. g. kanoniku Hergu, da so blagovolili še v pondeljek božjo službo v novi cerkvi obhajati; preblagemu darovniku, milemu starčeku g. Francu Paherniku za obilne darove božjej hiši, poštenim faranom za darila in trud; pridnim sosedom za marsiktero pomoč in vsem kateri so pomagali, posebno še slavnemu glavnemu ravnateljstvu c. kr. priv. južne železnice, ktera je vse daljne reči brezplačno pripeljati dovolilo.

Z Murskega polja. (Letina.) Pogled po naših sadonosnikih razveseljuje človeško srce, ker so nas s prirastki obdarovali v tolikej meri, kakor ovači malokedaj. Ako hodiš po vesi, imaš priložnost gledati drevje s sadjem tako obloženo, da se veje kar do tal šibijo in celo lomijo, kjer jim niso podlagale skrbne roke. Iz povedanega se že lahko sklepa, da se bo tudi za pijačo dosti natolklo. Toda slabše je s prodajanjem, ker še letos ni kupcev, ki bi tudi v naše kraje kaj pogledali. Imamo pa upanja, da nas ne pozabijo. Prišli bodo bržčas v poznejšoj jeseni, kakor pred nekterimi letmi, ko se je voz za vozom s sadjem naložen pomikal proti železnici. Gledé poljskih pridelkov se sme reči, da smo v obče še precej zadovoljni z njimi, ali cena njim je prenizko nastavljena. Le premisli, dragi „Gospodar“! pšenico, postavim, ktera je poglavitni dobiček tukajšnjemu kmetu, plačujejo po 6 kr. za kilo; čč. toraj stari mernik s 40 bokali, ali „drevnka“, kakor mi pravimo, tehta 50 kilo „dobi prodajalec zanj komaj borne 3 fl. — Gorice se pač niso kaj dobro obnesle. Vsled strahovite toče, ki jih je več let zaporedoma obiskovala, si namreč še niso s cela opomogle. In še to, kar je trta letos nastavila, slabo uspeva, ker letošnje vreme vinogradom ni ravno primerno. R...i.

Bodislavei. (Letina) je pri nas po treh zelo slabih letih še precej dobra. Kruha bode dovolj in tudi družega zelo primanjkovalo ne bode. Sadja, sosebno jabolč in grušek je mnogo; škoda le, da je cena za te jako padla, tako, da je boljše napraviti jabolčnik, kterege je pri nekterih hišah že po 10 polovjakov. Vreme je sedaj tako ugodno, po noči megla, po dne toplo solnce, da se je nadjati sladke kapljice, ktere bode največ v Cerkevunjaku in Hermanščaku. Hermanov Tonče.